

REGLEMENT RAAD VAN COMMISSARISSEN TOMINGROEP B.V.

Dit reglement ('**reglement**') is vastgesteld door de raad van commissarissen (de '**raad van commissarissen**') van Tominggroep B.V. (de '**vennootschap**') op 27 april 2009 en door de raad van commissarissen gewijzigd op 16 oktober 2014 en op 18 januari 2017.

In dit reglement wordt met directie en met directeur bedoeld op de directie en de directeur zoals beschreven in de statuten. Als andere directeuren worden bedoeld, wordt in dit reglement het begrip titulaire directie en titulaire directeuren gebruikt.

Artikel 1

Status en inhoud van de regels.

1. Dit reglement is opgesteld op grond van artikel 23 lid 11 van de statuten van de vennootschap en dient ter aanvulling op de regels en voorschriften die op de raad van commissarissen van toepassing zijn op grond van Nederlands recht of de statuten van de vennootschap.
2. Waar dit reglement strijdig is met Nederlands recht of de statuten van de vennootschap, zullen deze laatste prevaleren. Waar dit reglement verenigbaar is met de statuten, maar strijdig met Nederlands recht, zal dit laatste prevaleren. Indien een van de bepalingen uit dit reglement niet of niet meer geldig is, tast dit de geldigheid van de overige bepalingen niet aan. De raad van commissarissen zal de ongeldige bepaling(en) vervangen door geldige bepalingen waarvan het effect, gegeven de inhoud en strekking daarvan, zoveel mogelijk gelijk is aan die van de ongeldige bepaling(en).
3. Bij dit reglement zijn de volgende bijlagen gevoegd, welke integraal onderdeel uitmaken van dit reglement:
 - Bijlage 1:** de profielschets van de omvang en samenstelling voor de raad van commissarissen.
 - Bijlage 2:** het rooster van aftreden voor leden van de raad van commissarissen.
 - Bijlage 3:** het reglement voor de auditcommissie van de raad van commissarissen.
 - Bijlage 4:** het reglement voor de remuneratiecommissie van de raad van commissarissen
4. Dit reglement is zo veel als mogelijk opgesteld in lijn met de Nederlandse corporate governance code (de '**Code**'). In de Code worden onder andere enkele best practices voor de raad van commissarissen en zijn commissies geformuleerd.
5. De directie van de vennootschap (de '**directie**') heeft bij unaniem besluit, genomen op 27 april 2009 en 16 oktober 2014, verklaard:
 - a. toepassing te geven aan, en zich gebonden te achten aan verplichtingen van dit reglement voor zover dat op hem en zijn afzonderlijke leden van toepassing is;

- b. bij toetreding van nieuwe leden tot de directie, deze leden een verklaring als bedoeld sub in a) hierboven te laten afleggen.
- 6. De externe accountant van de vennootschap heeft op 15 mei 2009 en 16 oktober 2014 verklaard toepassing te geven aan, en zich gebonden te achten aan verplichtingen van dit reglement voor zover dat op hem van toepassing is (waaronder onder meer de artikelen 9.3 en 11.5, en artikel 4.2 van het reglement van de auditcommissie).
- 7. Dit reglement is gepubliceerd op, en kan worden gedownload van de website van de vennootschap.

Artikel 2

Taak van de raad van commissarissen.

1. De taak van de raad van commissarissen is het houden van toezicht op de directie van de vennootschap en de algemene gang van zaken betreffende de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en staat de directie met raad terzijde. De raad van commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming; de raad weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de vennootschap betrokkenen (waaronder de aandeelhouders) af. De raad van commissarissen is zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn functioneren.
2. Tot de taak van de raad van commissarissen wordt onder meer gerekend:
 - a. het houden van toezicht en (al dan niet voorafgaande) controle op en het adviseren van de directie omtrent:
 - (i) de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap,
 - (ii) de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten,
 - (iii) de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen,
 - (iv) het financiële verslaggevingsproces en
 - (v) de naleving van de wet- en regelgeving;
 - b. het openbaar maken, naleven en handhaven van de corporate governance structuur van de vennootschap;
 - c. het ten blijke van instemming mede ondertekenen van de jaarrekening alsmede het goedkeuren van de jaarlijkse begroting en belangrijke kapitaalinvesteringen van de vennootschap;
 - d. het selecteren en voordragen van de externe accountant van de vennootschap;
 - e. het benoemen van de directieleden, het vaststellen van het beloningsbeleid voor de directieleden, het vaststellen van de beloning en de overige (arbeids)voorwaarden van de directieleden;
 - f. het voordragen van de leden van de raad van commissarissen aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de vennootschap (de '**algemene vergadering**'), alsmede het voorstellen van de vergoeding voor zijn leden ter vaststelling door de algemene vergadering;
 - g. het evalueren en beoordelen van het functioneren van de directie en de raad van commissarissen alsmede van hun individuele leden, alsmede het opstellen van de profielschets voor de raad van commissarissen en het introductieprogramma (zie artikel 8);

- h. het in behandeling nemen van, en beslissen omtrent gemelde potentiële tegenstrijdige belangen als bedoeld in artikel 11 tussen de vennootschap enerzijds en een directielid, commissaris en/of de externe accountant anderzijds (zie artikel 11).
- 3. De raad van commissarissen zal jaarlijks na afloop van het boekjaar van de vennootschap een verslag over het functioneren en de werkzaamheden van de raad van commissarissen en zijn commissies in dat boekjaar opstellen en publiceren. Het verslag bevat in ieder geval de informatie waarnaar wordt verwezen in de artikelen 3.4, 3.6, 5.3, 10.4, 16.1 en 16.2.

Artikel 3

Samenstelling, deskundigheid en onafhankelijkheid van de raad van commissarissen.

1. De raad van commissarissen bestaat uit zes leden.
De raad van commissarissen stelt een profielschets van zijn omvang en samenstelling op, rekening houdende met de aard van de onderneming, haar werkzaamheden en de gewenste deskundigheid, ervaring en onafhankelijkheid van zijn leden, een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 19 lid 1 van de statuten. De raad van commissarissen zal de profielschets periodiek evalueren, in elk geval als besloten moet worden over herbenoeming van een zittend lid of benoeming van een nieuw lid. Van de profielschets voor de raad van commissarissen als collectief wordt de profielschets voor een vacature afgeleid. De profielschets van de raad van commissarissen en zijn leden is weergegeven in Bijlage 1 bij dit reglement.
2. De samenstelling van de raad van commissarissen zal zodanig zijn dat de combinatie van ervaring, deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid van zijn leden voldoet aan de profielschets zoals weergegeven in Bijlage 1 en de raad van commissarissen het best in staat stelt zijn diverse verplichtingen jegens de vennootschap en de bij de vennootschap betrokkenen (waaronder de aandeelhouder) te voldoen, in overeenstemming met toepasselijke wet- en regelgeving.
3. Bij de samenstelling van de raad van commissarissen moeten de volgende vereisten in acht worden genomen:
 - a. elk van zijn leden moet in staat zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid van de vennootschap en haar onderneming te beoordelen;
 - b. elk van zijn leden moet in de profielschetsen weergegeven in Bijlage 1 passen en middels zijn/haar deelname aan de raad van commissarissen (bij (her)benoeming en nadien) zal de raad van commissarissen als geheel moeten zijn samengesteld in overeenstemming met artikel 3.2;
 - c. ten minste één van zijn leden moet relevante kennis en ervaring hebben opgedaan op financieel administratief / accounting terrein bij een grote rechtspersoon;
 - d. elk van zijn leden moet onafhankelijk zijn als bedoeld in artikel 3.4;
 - e. geen van zijn leden mag worden benoemd na de tweede zittingsperiode van vier (4) jaar; de raad van commissarissen kan echter in bijzondere situaties besluiten dat een lid voor een derde zittingsperiode van vier (4) jaar kan worden herbenoemd;

- f. de voorzitter van de raad van commissarissen mag geen voormalig directielid van de vennootschap zijn.
4. Een lid van de raad van commissarissen zal niet als onafhankelijk worden aangemerkt indien hij/zij, dan wel zijn/haar echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad:
- a. in de vijf (5) jaar voorafgaande aan de benoeming tot commissaris werknemer of directielid van de vennootschap (inclusief een groepsmaatschappij als bedoeld in art. 2:24b BW) is geweest;
 - b. een persoonlijke financiële vergoeding van de vennootschap of een aan haar gelieerde vennootschap ontvangt, anders dan de vergoeding die voor de verrichte werkzaamheden als commissaris wordt ontvangen, en voor zover zij niet past in de normale uitoefening van het bedrijf;
 - c. in het jaar voorafgaande aan de benoeming tot commissaris een belangrijke zakelijke relatie met de vennootschap of een aan haar gelieerde vennootschap heeft gehad.
Daaronder wordt in ieder geval begrepen het geval dat een commissaris, of een kantoor waarvan hij aandeelhouder, vennoot, medewerker of adviseur is, is opgetreden als adviseur van de vennootschap (consultant, externe accountant, notaris en advocaat) en het geval dat de commissaris bestuurder of medewerker is van een bankinstelling waarmee de vennootschap een duurzame en significante relatie onderhoudt;
 - d. bestuurslid is van een vennootschap waarin een directielid van de vennootschap (waarop hij toezicht houdt) commissaris is (kruisverbanden);
 - e. bestuurder of commissaris is bij of anderszins vertegenwoordiger is van een rechtspersoon die ten minste tien procent van de aandelen in de vennootschap houdt, tenzij het gaat om een groepsmaatschappij;
 - f. gedurende de voorgaande twaalf maanden tijdelijk heeft voorzien in het bestuur bij belet of ontstentenis van de directie of directieleden.

De raad van commissarissen zal in het verslag van de raad van commissarissen verklaren dat naar zijn oordeel is voldaan aan het bepaalde in artikel 3.3 sub d.

Ook zal de raad van commissarissen daarin aangeven welke commissarissen hij eventueel als niet-onafhankelijk beschouwt.

5. De raad van commissarissen kan één of meer leden als ‘gedelegeerd’ commissaris aanwijzen. Een gedelegeerd commissaris is een commissaris met een bijzondere taak. De delegatie kan niet verder gaan dan de taken die de commissaris zelf heeft en omvat niet het besturen van de vennootschap; zij strekt tot intensiever toezicht en advies en meer geregeld overleg met de directie. Het gedelegeerd commissariaat is slechts van tijdelijke aard. De delegatie kan niet de taak en bevoegdheid van de raad van commissarissen wegnemen. De gedelegeerd commissaris blijft lid van de raad van commissarissen.
6. Elk lid van de raad van commissarissen is verplicht de voorzitter van die raad de informatie te verschaffen die nodig is voor de vaststelling, en indien van toepassing, het bijhouden van zijn/haar:
- a. geslacht;

- b. leeftijd;
- c. beroep;
- d. hoofdfunctie;
- e. nationaliteit;
- f. nevenfuncties voor zover relevant voor de vervulling van de taak als commissaris;
- g. tijdstip van eerste benoeming;
- h. de lopende termijn waarvoor hij is benoemd.

De voorzitter ziet erop toe dat deze informatie wordt gepubliceerd in het verslag van de raad van commissarissen.

Artikel 4

Voorzitter, plaatsvervangend-voorzitter en ondersteuning

1. De raad van commissarissen benoemt één van zijn leden tot voorzitter met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.3 sub f en een plaatsvervangend-voorzitter, die eerstgenoemde bij diens afwezigheid vervangt. De voorzitter bepaalt de agenda, leidt de vergaderingen van de raad van commissarissen, ziet toe op het naar behoren functioneren van de raad van commissarissen en zijn commissies, draagt zorg voor het introductieprogramma voor de commissarissen, is namens de raad van commissarissen het voornaamste aanspreekpunt voor de directie, en draagt als voorzitter zorg voor een ordelijk en efficiënt verloop van de algemene vergadering. De voorzitter van de raad van commissarissen ziet op het volgende toe:
 - a. het volgen door de leden van de raad van commissarissen van hun introductieprogramma;
 - b. de tijdige en adequate informatieverstopping aan de leden van de raad van commissarissen als nodig voor het naar behoren uitvoeren van hun taak;
 - c. het zorgdragen voor ruimschoots voldoende tijd voor het inwinnen van advies, beraadslaging en besluitvorming door de raad van commissarissen;
 - d. het aansturen van de commissies van de raad van commissarissen en het toezien op het naar behoren functioneren daarvan;
 - e. het zorgdragen voor de jaarlijkse evaluatie en beoordeling van het functioneren van de directieleden en de raad van commissarissen;
 - f. het naar behoren verlopen van contacten met de directie en de ondernemingsraad en het tijdig en zorgvuldig informeren van de andere leden van de raad van commissarissen omtrent de uitkomsten daarvan;
 - g. het ontvangen van, en het beslissen omtrent, meldingen van potentiële tegenstrijdige belangen als bedoeld in artikel 11.
2. De raad van commissarissen wordt ondersteund door de directiesecretaris van de vennootschap.

Artikel 5

De raad van commissarissen en de commissies.

1. De raad van commissarissen kan uit zijn midden een tijdelijke of vaste commissie instellen. De raad van commissarissen kent ten minste twee (2) vaste commissies, te weten: een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De commissies worden

- door de raad van commissarissen uit zijn midden ingesteld en samengesteld. De (gehele) raad van commissarissen blijft verantwoordelijk voor besluiten, ook als deze zijn voorbereid door één van de commissies van de raad van commissarissen.
2. De raad van commissarissen stelt voor iedere vaste commissie een reglement op, houdende de commissies' principes en best practices (taak, samenstelling, vergaderingen, etc.). De reglementen van de commissies zijn weergegeven in Bijlage 3 en Bijlage 4.
 3. De samenstelling van de commissies, het aantal commissievergaderingen en de belangrijkste vergaderonderwerpen daarin zullen worden vermeld in het verslag van de raad van commissarissen. De reglementen en de samenstelling van de commissies worden op de website van de vennootschap als bedoeld in artikel 1.7 geplaatst.
 4. Indien één of meer van de in artikel 5.1 genoemde commissies niet (meer) is ingesteld, gelden de beginselen en practices als vermeld in de bijlagen 3 en 4 voor de raad van commissarissen.
 5. De raad van commissarissen wordt op de hoogte gesteld door de commissies van haar beraadslagingen en bevindingen, indien en voor zover de betreffende commissie feitelijk heeft gefunctioneerd.

Artikel 6

(Her)benoeming, zittingsperiode en aftreden.

1. De leden van de raad van commissarissen worden benoemd op de wijze als voorzien in de statuten van de vennootschap op voordracht van de raad van commissarissen, waarbij het volgende geldt:
 - a. ten aanzien van twee leden heeft de algemene vergadering een versterkt aanbevelingsrecht (dit zijn de zogeheten overheidszetels);
 - b. ten aanzien van één lid heeft de algemene vergadering tezamen met de ondernemingsraad een versterkt aanbevelingsrecht (dit is een zogeheten AVA / OR zetel);
 - c. ten aanzien van één lid heeft de raad van commissarissen tezamen met de ondernemingsraad een versterkt aanbevelingsrecht (dit is een zogeheten RVC / OR zetel);
 - d. ten aanzien van twee leden gelden geen versterkte aanbevelingsrechten en ten aanzien van die leden is de raad van commissarissen dus vrij om te bepalen wie zij voordraagt (dit zijn de zogeheten vrije zetels).
2. De raad van commissarissen zal een rooster van aftreden opstellen om te voorkomen, voor zover mogelijk, dat (her)benoemingen tegelijkertijd plaatsvinden. Uit dit rooster zal onder andere de aard van de zetel blijken. Het vigerende rooster van aftreden is weergegeven in Bijlage 2 bij dit reglement. Onverminderd artikel 6.3 zullen leden van de raad van commissarissen aftreden overeenkomstig het rooster van aftreden.
3. Leden van de raad van commissarissen zullen tussentijds aftreden bij onvoldoende functioneren, structurele onverenigbaarheid van belangen of wanneer dit anderszins naar het oordeel van de raad van commissarissen is geboden.
4. De raad van commissarissen brengt ten minste negen (9) maanden voordat de zittingstermijn van een lid verloopt (dan wel zo spoedig mogelijk nadat een zetel om

een andere reden vacant komt) de algemene vergadering en de ondernemingsraad in kennis van wanneer die zetel vrijkomt en de aard van die zetel. De raad van commissarissen vermeldt daarbij het profiel waaraan de kandidaat voor de vrijgekomen zetel bij voorkeur dient te voldoen en vermeldt of de zittende kandidaat herbenoembaar is.

5. a. Indien de vrijgekomen zetel een zogenaamde vrije zetel betreft en de zittende kandidaat niet voor herbenoeming wordt voorgedragen, dan stelt de raad van commissarissen een selectiecommissie samen, bestaande uit ten minste 2 commissarissen.
 - b. Indien de vrijgekomen zetel een zogenaamde overheidszetel betreft en de zittende kandidaat niet voor herbenoeming wordt voorgedragen, dan stelt de algemene vergadering een selectiecommissie samen, bestaande uit ten minste 2 door de algemene vergadering aan te wijzen leden.
 - c. Indien de vrijgekomen zetel een zogenaamde AVA / OR zetel betreft en de zittende kandidaat niet voor herbenoeming wordt voorgedragen, dan zal een selectiecommissie worden samengesteld, bestaande uit een even aantal van ten minste twee (2) leden aangewezen door de ondernemingsraad en twee (2) leden aangewezen door de algemene vergadering.
 - d. Indien de vrijgekomen zetel een zogenaamde RvC / OR zetel betreft en de zittende kandidaat niet voor herbenoeming wordt voorgedragen, dan zal een selectiecommissie worden samengesteld, bestaande uit een even aantal van ten minste twee (2) leden aangewezen door de ondernemingsraad en twee (2) leden aangewezen door de algemene vergadering.
6. De selectiecommissie kan het door de raad van commissarissen opgestelde profiel voor de betreffende vacature aanvullen, selecteert een kandidaat en beveelt tot slot een kandidaat aan aan de raad van commissarissen. De raad van commissarissen neemt de aanbeveling over, tenzij de raad van commissarissen bezwaar tegen de aanbeveling maakt overeenkomstig de procedure omschreven in artikel 20 lid 6 van de statuten van de vennootschap. Indien geen bezwaar wordt gemaakt, draagt de raad van commissarissen de kandidaat voor aan de algemene vergadering voor benoeming.
 7. Indien de in artikel 6.5 sub b., c., dan wel d. bedoelde aanbeveling niet wordt gedaan binnen acht (8) maanden na de in artikel 6.4 bedoelde kennisgeving, dan is de raad van commissarissen vrij in het voordragen voor benoeming van een kandidaat aan de algemene vergadering.
 8. De algemene vergadering kan de voorgedragen persoon benoemen of de voordracht afwijzen. Indien de algemene vergadering de voorgedragen persoon niet benoemt en niet besluit tot afwijzing van de voordracht, benoemt de raad van commissarissen de voorgedragen persoon. Indien de algemene vergadering de voordracht afwijst, dan wordt de procedure omschreven in de statuten en dit artikel opnieuw gevolgd.
 9. Iedere aanbeveling of voordracht tot (her)benoeming wordt gemotiveerd. Bij herbenoeming wordt rekening gehouden met de wijze waarop de kandidaat zijn taak als commissaris heeft vervuld.

Artikel 7

Vergoeding.

1. De raad van commissarissen zal aan de algemene vergadering van tijd tot tijd een voorstel doen omtrent de vergoeding van de voorzitter en de overige leden van de raad van commissarissen. De vergoeding van de leden van de raad van commissarissen is niet afhankelijk van de resultaten van de vennootschap.
2. Bij het vaststellen van de bezoldiging van de raad van commissarissen dienen de volgende vereisten in acht te worden genomen:
 - a. aan een commissaris mogen geen aandelen en/of opties of vergelijkbare rechten tot het verkrijgen van aandelen in het kapitaal van de vennootschap worden toegekend bij wijze van bezoldiging;
 - b. geen van zijn leden mag persoonlijke leningen, garanties en dergelijke van de vennootschap accepteren, anders dan in de normale uitoefening van het bedrijf en na goedkeuring van de raad van commissarissen. Leningen mogen niet worden kwijtgescholden.
3. Alle in redelijkheid gemaakte kosten in verband met het bijwonen van vergaderingen zullen aan de leden van de raad van commissarissen worden vergoed. Alle overige kosten zullen alleen, geheel of gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking komen, indien met voorafgaande toestemming van de voorzitter gemaakt; de voorzitter zal de raad van commissarissen hierover jaarlijks informeren. Ingeval het overige kosten gemaakt door de voorzitter betreft, is voorafgaande toestemming van de plaatsvervangend voorzitter vereist. De plaatsvervangend voorzitter informeert de raad van commissarissen hierover.
4. De vergoeding, onkostenvergoeding en overige overeengekomen voorwaarden worden vastgesteld door de algemene vergadering en dienen schriftelijk te worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de vennootschap en de betreffende commissaris. De toelichting bij de jaarrekening zal in ieder geval de door de wet voorgeschreven informatie over de hoogte en structuur van de bezoldiging van individuele leden van de raad van commissarissen bevatten.
5. De vennootschap zal ten behoeve van de leden van de raad van commissarissen een aansprakelijkheidsverzekering afsluiten om alle kosten (daaronder begrepen advocaten honoraria, boetes, schikkingsbedragen, etc.) die zij hebben gemaakt in verband met civielrechtelijke, strafrechtelijke of administratief rechtelijke procedures waarin zij zijn betrokken vanwege het feit dat zij commissaris van de vennootschap zijn of waren (voor zover mogelijk) te dekken.

Artikel 8

Introductieprogramma.

1. Elk lid van de raad van commissarissen volgt na benoeming een door de vennootschap samengesteld en gefinancierd introductieprogramma.
2. De raad van commissarissen beoordeelt jaarlijks op welke onderdelen leden van de raad van commissarissen gedurende hun benoemingsperiode behoefte hebben aan nadere training of opleiding.

Artikel 9

Vergaderingen van de raad van commissarissen (agenda, telefonisch vergaderen, deelname, notulen).

1. De raad van commissarissen zal ten minste vier (4) maal in het jaar vergaderen . De vergaderingen zullen in de regel worden gehouden ten kantore van de vennootschap, maar mogen ook elders plaatsvinden.
Vergaderingen kunnen ook telefonisch of middels video conferencing plaatsvinden, mits alle deelnemende leden elkaar tegelijkertijd kunnen verstaan.
2. Bij afwezigheid wordt het betreffende lid van de raad van commissarissen daarop door de voorzitter aangesproken en om uitleg verzocht. Het verslag van de raad van commissarissen vermeldt welke leden van de raad van commissarissen bij vergaderingen afwezig zijn geweest.
3. Tenzij de raad van commissarissen anders besluit, zullen de vergaderingen van de raad van commissarissen worden bijgewoond door één of meer directieleden, met uitzondering van de vergaderingen die handelen over:
 - a. de beoordeling van het functioneren van de directie en haar individuele leden, en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden;
 - b. de beoordeling van het functioneren van de raad van commissarissen en zijn individuele leden, en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden;
 - c. de potentiële tegenstrijdige belangen van een lid van de directie als bedoeld in artikel 11.

De externe accountant van de vennootschap zal deelnemen aan de vergadering van de raad van commissarissen waarin het onderzoek van de jaarrekening en haar vaststelling, en indien van toepassing, goedkeuring aan de orde worden gesteld.
4. Vergaderingen zullen worden bijeengeroepen door het directiesecretariaat of de directiesecretaris namens de verzoekende voorzitter, dan wel twee andere commissarissen en/of de directie. Voor zover praktisch uitvoerbaar zullen de aankondiging en de agenda van te bespreken onderwerpen zeven (7) dagen vóór aanvang van de vergadering aan de leden van de raad van commissarissen en aan de directie worden verstrekt.
5. Het directiesecretariaat en/of de directiesecretaris zal notulen van de vergadering opstellen. In de regel zullen deze worden vastgesteld tijdens de eerstvolgende vergadering; indien echter alle leden van de raad van commissarissen met de inhoud van de notulen instemmen kan de vaststelling daarvan ook eerder plaatsvinden. De notulen worden ten blijke van hun vaststelling getekend door de voorzitter en worden zo spoedig mogelijk aan de andere leden van de raad van commissarissen gezonden.

Artikel 10

Besluiten van de raad van commissarissen (quorum, stemmen, onderwerpen ter discussie).

1. De raad van commissarissen kan in vergadering slechts rechtsgeldige besluiten nemen indien de meerderheid van zijn leden aanwezig of vertegenwoordigd is, met dien verstande dat leden die een tegenstrijdig belang hebben als bedoeld in artikel 11 niet meetellen voor de berekening van dit quorum. De raad van commissarissen kan ook buiten vergadering besluiten, mits het onderwerp in kwestie onder de aandacht van alle leden is gebracht, en geen van de leden bezwaar heeft aangetekend tegen deze wijze van besluitvorming, en ieder van hen deel heeft genomen aan de besluitvorming, met dien verstande dat leden die een tegenstrijdig belang hebben als bedoeld in artikel 11 niet deelnemen aan de besluitvorming. Het besluit dat op dergelijke wijze is genomen wordt schriftelijk vastgelegd en ondertekend door de voorzitter, waarbij eventuele schriftelijk ontvangen reacties worden aangehecht. Het nemen van een besluit buiten vergadering dient te worden gemeld in de eerst volgende vergadering van de raad van commissarissen.
2. Alle besluiten van de raad van commissarissen worden genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Bij staking van stemmen heeft de voorzitter van de raad van commissarissen, en bij diens afwezigheid de plaatsvervangend voorzitter van de raad van commissarissen, een doorslaggevende stem.
3. Onverminderd artikel 11 kan de raad van commissarissen in of buiten vergadering rechtsgeldig besluiten nemen met algemene meerderheid van stemmen. Indien er sprake is van staking van de stemmen, heeft de voorzitter van de vergadering een doorslaggevende stem.
4. De steeds terugkerende vergaderonderwerpen zijn in ieder geval het budget en de financiële resultaten van de vennootschap, sociale prestaties van de vennootschap mede gerelateerd aan de afspraken met gemeenten, belangrijke besluiten waarop de raad van commissarissen actie moet nemen, de strategie van de vennootschap en veranderingen daarin (bijv. de langetermijnstrategie, kapitaalinvesteringen die buiten het budget van de vennootschap vallen, kapitaalsstructuren voor de lange termijn, opzetten nieuwe bedrijfsonderdelen, belangrijke acquisities en afstotingen) en verslagen van de afzonderlijke commissies van de raad van commissarissen.
5. De raad van commissarissen bespreekt ten minste éénmaal in het jaar:
 - a. het functioneren van de raad van commissarissen en dat van zijn individuele leden, en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden;
 - b. het functioneren van de directie en dat van de individuele directieleden, en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden;
 - c. de strategie en de risico's verbonden aan de onderneming en de uitkomsten van de beoordeling door de directie van de opzet en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, alsmede eventuele significante wijzigingen hierin. Van het houden van de besprekingen wordt melding gemaakt in het verslag van de raad van commissarissen.

Artikel 11

Tegenstrijdig belang.

1. Een commissaris neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij hij/zij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat

strijdig is met het belang van de vennootschap, als bedoeld in artikel 11.2. Een dergelijke transactie zal uitsluitend mogen worden aangegaan onder de gebruikelijke condities. Besluiten tot het aangaan van een transactie die van materiële betekenis is voor de vennootschap en/of de betreffende commissaris(sen) behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen.

De voorzitter van de raad van commissarissen ziet erop toe dat alle transacties waarbij tegenstrijdige belangen hebben gespeeld worden gepubliceerd in het jaarverslag met vermelding van het tegenstrijdig belang en de verklaring dat de artikelen 11.1, 11.2 en 11.3 zijn nageleefd.

2. Een tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de vennootschap en/of de betreffende commissaris (**‘tegenstrijdig belang’**) bestaat in ieder geval indien:
 - a. de vennootschap of een groepsmaatschappij voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon waarin de commissaris persoonlijk een materieel financieel belang onderhoudt;
 - b. de vennootschap of een groepsmaatschappij voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon waarvan een directielid een familierechtelijke verhouding heeft met een commissaris van de vennootschap;
 - c. de vennootschap of een groepsmaatschappij voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon waarbij de commissaris een bestuurs- of toezichthoudende functie vervult;
 - d. naar toepasselijk recht, een tegenstrijdig belang bestaat of geacht wordt te bestaan;
 - e. de raad van commissarissen heeft geoordeeld dat een tegenstrijdig belang bestaat of geacht wordt te bestaan.
3. Elk lid van de raad van commissarissen meldt ieder potentieel tegenstrijdig belang terstond aan de voorzitter van de raad van commissarissen. Elk lid van de raad van commissarissen dat een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft, verschaft hierover alle relevante informatie aan de voorzitter van de raad van commissarissen, inclusief de informatie inzake zijn/haar echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwant tot in de tweede graad. In alle gevallen anders dan die genoemd in artikel 11.2 sub d. en e. zal de raad van commissarissen bepalen of een gemeld (potentieel) tegenstrijdig belang een tegenstrijdig belang is op grond waarvan artikel 11.1 geldt. Indien de voorzitter van de raad van commissarissen een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft, meldt hij dit terstond aan de plaatsvervangend voorzitter van de raad van commissarissen. De voorzitter verschaft hierover alle relevante informatie aan de plaatsvervangend voorzitter van de raad van commissarissen, inclusief de informatie inzake zijn/haar echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwant tot in de tweede graad. In alle gevallen anders dan die genoemd in artikel 11.2 sub d. en e. zal de raad van commissarissen bepalen of een gemeld (potentieel) tegenstrijdig belang een tegenstrijdig belang is op grond waarvan artikel 11.1 geldt. Aan de beoordeling van de raad van commissarissen of sprake is van een tegenstrijdig belang neemt de desbetreffende commissaris niet deel.

4. Artikel 11.2 geldt mutatis mutandis voor de leden van de directie. Elk lid van de directie meldt ieder potentieel tegenstrijdig belang terstond aan de voorzitter van de raad van commissarissen. Elk lid van de directie dat een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft, verschaft hierover alle relevante informatie aan de voorzitter van de raad van commissarissen, inclusief de informatie inzake zijn/haar echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwant tot in de tweede graad. In alle gevallen anders dan die genoemd in artikel 11.2 sub d. en e. zal de raad van commissarissen bepalen of een gemeld (potentieel) tegenstrijdig belang een tegenstrijdig belang is, als gevolg waarvan de transactie uitsluitend onder ten minste de gebruikelijke condities mag worden aangegaan. De besluiten tot het aangaan van zo'n transactie behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen. De voorzitter van de raad van commissarissen ziet erop toe dat deze transacties worden gepubliceerd in het jaarverslag met de vermelding van het tegenstrijdig belang en de verklaring dat dit artikel 11.4 is nageleefd.
5. Een tegenstrijdig belang ten aanzien van de externe accountant van de vennootschap zal in ieder geval bestaan indien:
 - a. de niet-controlewerkzaamheden voor de vennootschap van de externe accountant (waaronder in ieder geval marketing, advies op het gebied van (management) consultancy of informatietechnologie), de onafhankelijkheid van de externe accountant ten aanzien van (de controle op) de financiële verslaggeving ter discussie stelt;
 - b. naar toepasselijk recht, een tegenstrijdig belang bestaat, of geacht wordt te bestaan;
 - c. de raad van commissarissen heeft geoordeeld dat een tegenstrijdig belang bestaat, of geacht wordt te bestaan.

De externe accountant, alsmede elk lid van de directie en de raad van commissarissen, meldt ieder potentieel tegenstrijdig belang aangaande de externe accountant terstond aan de voorzitter van de raad van commissarissen. De externe accountant, alsmede elk lid van de directie en de raad van commissarissen, verschaft hierover alle relevante informatie aan de voorzitter van de raad van commissarissen. In alle gevallen anders dan die genoemd in sub b. en c. hierboven zal de raad van commissarissen bepalen of een gemeld (potentieel) tegenstrijdig belang een tegenstrijdig belang is, als gevolg waarvan de aanstelling van de externe accountant moet worden heroverwogen of andere maatregelen moeten worden getroffen waardoor het tegenstrijdig belang wordt opgeheven. De voorzitter van de raad van commissarissen ziet erop toe dat deze maatregelen worden gepubliceerd in het jaarverslag met vermelding van het tegenstrijdig belang en de verklaring dat dit artikel 11.5 is nageleefd.

Artikel 12

Informatie, relatie met de directie.

1. De raad van commissarissen en zijn afzonderlijke leden hebben een eigen verantwoordelijkheid om van de directie en de externe accountant alle informatie te verlangen die de raad van commissarissen behoeft om zijn taak als toezichhoudend orgaan goed te kunnen uitoefenen. Indien de raad van commissarissen dit geboden

acht kan hij informatie inwinnen van functionarissen en externe adviseurs van de vennootschap. De directie stelt hiervoor de nodige middelen ter beschikking. De raad van commissarissen kan verlangen dat functionarissen en externe adviseurs van de vennootschap bij zijn vergaderingen aanwezig zijn.

2. De directie verschaft de raad van commissarissen tijdig (en zo mogelijk schriftelijk) informatie over de feiten en ontwikkelingen aangaande de vennootschap die de raad nodig mocht hebben voor het naar behoren uitoefenen van zijn taak.
3. De directie doet de raad van commissarissen periodiek een verslag toekomen over de financiële en sociale prestaties en het functioneren van de onderneming in het algemeen, alsmede over relevante externe ontwikkelingen, een en ander zoals met de raad van commissarissen overeengekomen.
Bij dit verslag wordt een brief van de directie gevoegd waarin de directie een toelichting geeft op, en opmerkingen plaatst bij het verslag en nadere informatie verschaft over haar beleid.
4. De directie zal de raad van commissarissen bij het voorleggen van voorstellen die de goedkeuring van de raad van commissarissen behoeven, tijdig voorzien van de informatie die de raad nodig heeft om een gedegen besluit over goedkeuring te kunnen nemen.
5. Onverminderd het bovenstaande, zal de directie de raad van commissarissen jaarlijks voorzien van een begroting voor het komende jaar, een recente versie van haar langetermijnplannen en de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's, haar beoordeling van de opzet en werking van de interne beheers- en controlesysteem en de naleving van alle relevante wet- en regelgeving.
6. De directie zal de raad van commissarissen informeren over de selectiecriteria, benoemingsprocedures en het bezoldigingsbeleid voor het hoger management en zal de raad van commissarissen inzicht geven in de kwaliteiten van het hoger management, waarbij met hoger management in elk geval de titulair directeuren zijn bedoeld. De directie zal de informatie tijdig verstrekken, in beginsel voorafgaand aan het vaststellen van in dit lid bedoeld beleid door de directie.
7. De directie zal de raad van commissarissen tijdig informeren over bijzonderheden zoals benoeming, schorsing of ontslag van een medewerker in een sleutelpositie; een dreigend intern of extern conflict, een maatschappelijk gevoelig incident of integriteitsissue; een wezenlijk veiligheidsrisico, grotere afwijkingen van een door de raad goedgekeurd plan en onverwachte externe ontwikkelingen met mogelijke implicaties voor de onderneming, belangrijke plannen van de directie en berichtgeving over en van de onderneming in de media.
8. Onverlet het bepaalde in artikel 16 lid 1 sub f van de statuten behoeven investeringen de goedkeuring van de raad van commissarissen als zij een bedrag van € 1 miljoen of meer vereisen.
9. Op basis van artikel 16 lid 1 sub q bepaalt de raad van commissarissen dat andere rechtshandelingen dan genoemd in artikel 16 lid 1 van de statuten goedkeuring van de raad van commissarissen behoeven, indien de nominale waarde van het betreffende contract € 1 miljoen of meer bedraagt en – indien het bedrag van het geplaatste kapitaal met de reserves volgens de balans met toelichting lager is dan € 10 miljoen –

- ten minste een/tiende bedraagt van het geplaatste kapitaal met reserves.
10. De directie zal jaarlijks een verklaring afleggen dat zij de raad van commissarissen alle relevante informatie heeft verstrekt die nodig is voor het naar behoren uitoefenen van diens taak.
 11. Indien een lid van de raad van commissarissen de beschikking krijgt over informatie (van een andere bron dan de directie of de raad van commissarissen) die voor de raad van commissarissen nuttig is om diens taken naar behoren uit te oefenen, zal hij deze informatie zo spoedig mogelijk ter beschikking stellen aan de voorzitter van de raad van commissarissen. De voorzitter zal vervolgens de gehele raad van commissarissen informeren.

Artikel 13

Relatie met de aandeelhouders.

1. In overeenstemming met de statuten van de vennootschap worden algemene vergaderingen gehouden mede op verzoek van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen die de vergadering bijeenroept, zal ervoor zorgdragen dat deze tijdig plaatsvindt en dat de aandeelhouders door middel van een oproeping worden geïnformeerd over alle relevante feiten en omstandigheden met betrekking tot de vergaderonderwerpen.
2. Ieder lid van de directie en de leden van de raad van commissarissen zijn bij de algemene vergaderingen aanwezig, tenzij zij om gegronde redenen verhinderd zijn. In overeenstemming met de statuten van de vennootschap zit de voorzitter in de regel de algemene vergadering voor en beslist omtrent de inhoud van de besluiten.
3. De raad van commissarissen verschaft de algemene vergadering alle verlangde informatie, tenzij zwaarwichtige belangen van de vennootschap of een wettelijk voorschrift of rechtsregel zich daartegen verzet. Indien de raad van commissarissen zich op een dergelijk zwaarwichtig belang beroept, wordt dit gemotiveerd toegelicht.
4. De directie en de raad van commissarissen zijn verantwoordelijk voor de corporate governance structuur van de vennootschap en leggen hierover verantwoording af aan de algemene vergadering. De hoofdlijnen van de corporate governance structuur worden elk jaar in een apart hoofdstuk in het jaarverslag uiteengezet.

Artikel 14

Relatie met de ondernemingsraad.

1. Ieder jaar zal de raad van commissarissen een schema opstellen voor het bijwonen door één of meer van zijn leden van de overlegvergaderingen van de ondernemingsraad. Het bijwonen van dergelijke overlegvergaderingen is verplicht op grond van artikel 24, lid 1 van de Wet op de ondernemingsraden. In deze vergaderingen wordt overleg gevoerd over de algemene gang van zaken van de vennootschap en de voorstellen als bedoeld in artikel 25, lid 1 van de Wet op de ondernemingsraden. Ook kan de raad van commissarissen andere vergaderingen met de ondernemingsraad beleggen. In elk geval woont tenminste één keer per jaar (ook) de voorzitter van de raad van commissarissen een vergadering van de ondernemingsraad bij.

2. Indien de directie voor een voorstel zowel de goedkeuring van de raad van commissarissen als een advies van ondernemingsraad behoeft, zal het voorstel eerst ter goedkeuring aan de raad van commissarissen worden voorgelegd. Indien de goedkeuring wordt verkregen, wordt deze verleend onder de voorwaarde van positief of niet negatief advies van de ondernemingsraad.

Artikel 15

Geheimhouding.

Elk lid van de raad van commissarissen is verplicht ten aanzien van alle informatie en documentatie verkregen in het kader van zijn lidmaatschap de nodige discretie en, waar het vertrouwelijke informatie betreft, geheimhouding in acht te nemen. Leden en oud-leden van de raad van commissarissen zullen vertrouwelijke informatie niet buiten de raad van commissarissen of de directie brengen of openbaar maken aan het publiek of op andere wijze ter beschikking van derden stellen, tenzij de vennootschap deze informatie openbaar heeft gemaakt of is vastgesteld dat deze informatie al bij het publiek bekend is.

Artikel 16

Incidentele buitenwerkingstelling, wijziging.

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 1.2 en 13.4, kan de raad van commissarissen bij besluit incidenteel beslissen geen toepassing te geven aan dit reglement. Van een dergelijk besluit wordt melding gemaakt in het verslag van de raad van commissarissen.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 1.2 en 13.4, kan de raad van commissarissen dit reglement bij besluit wijzigen. Van een dergelijk besluit wordt melding gemaakt in het verslag van de raad van commissarissen.

Artikel 17

Toepasselijk recht en forum.

1. Dit reglement is onderworpen aan, en moet worden uitgelegd door toepassing van Nederlands recht.
2. De rechtbank te Utrecht is bij uitsluiting bevoegd om kennis te nemen van ieder geschil (waaronder mede wordt verstaan geschillen betreffende het bestaan, de geldigheid en beëindiging van dit reglement) met betrekking tot dit reglement.